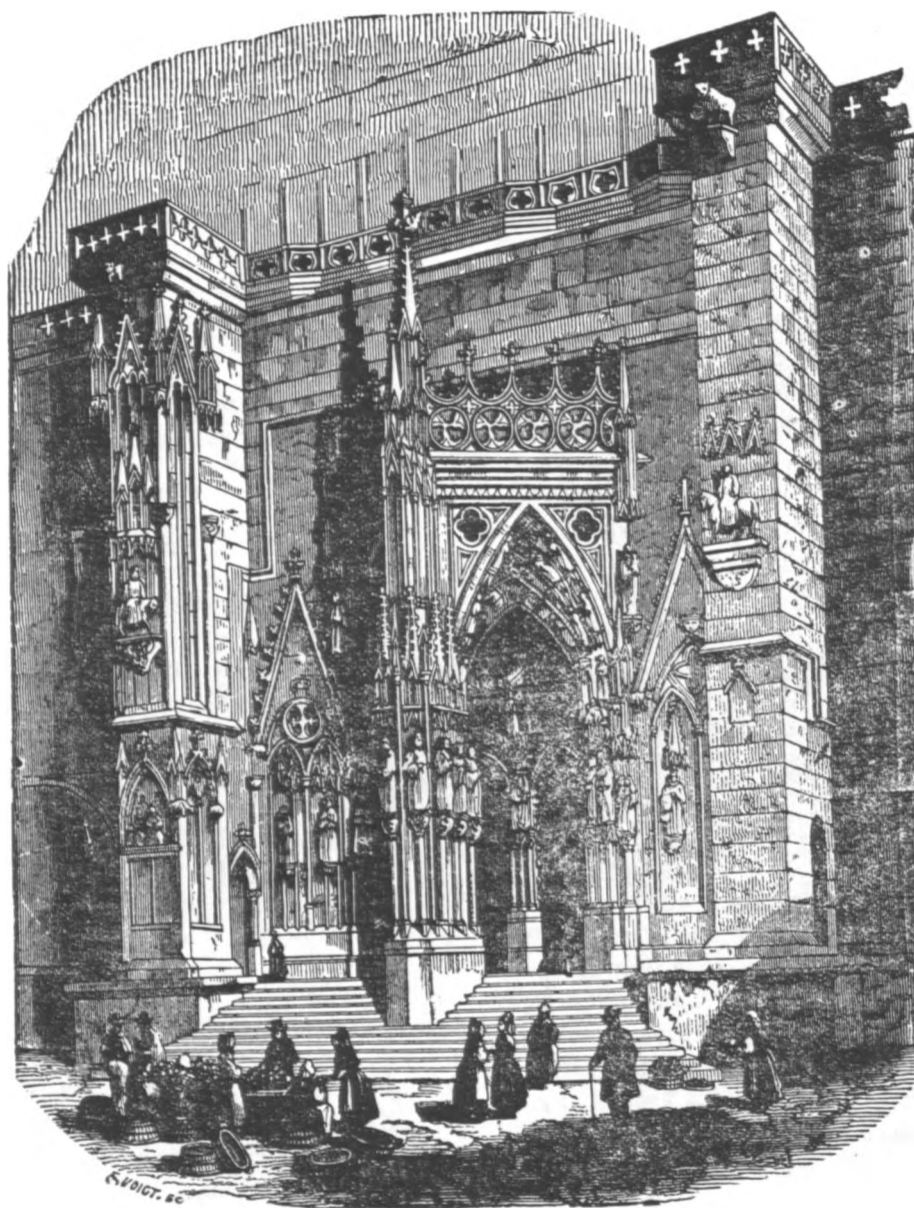

in het Christendom te onderwijzen. Theodo en zijn twaalf gezellen, ontvongen met liefde de leering, die de Bisschop hun predikte, en hij liet hem allichte, met zijnen zone Diedbrecht, en een macht volk, te Regensburg doopen. Bisschop Rupertus verkreeg

vrijgeleide geheel Beieren door, om de ware leering te gaan verspreiden. Ter zelfder tijde, wierd er te Regensburg, nevens den burg van den hertog, eene kerke ter eere Gods en van onze lieve Vrouwe gebouwd, en door Rupertus gewijd, die nu nog de

oude capelle genoemd wordt.

Sint Rupertus feeste valt den 27 maarte; ziet mijnen *Dagwijzer*.

Nogtans Regensburg en wierd maar bisschoppelijke stad, tijdens sint Bonifacius, omtrent den tijd

dat sint Willebald Bisschop te Eichstädt wierd, een ure of twaalve van daar; en nog mag ik u verzekeren dat de Bisschop geen kathedrale en hadde gelijk de tegenwoordige, waarvan gij het portaal op de prente ziet, die dezen *numero* versiert. *Vervolgt.*

RYCKAM

De Ryckams, van Oostende, waren kunstige smids in hunnen tijd. Zij leefden op 't laatste van de jaren 1600 en in 't begin van 1700. Zij maakten

meest binnendeuren voor kerken, deuren van tabernakels, armkandelaars, enz., alles om 't even schoon en kustig uitgevocht in geslegen ijzer. Zeker moeten vele van hunne werken in Westvlaanderen, en

vooral in Oostende, hunne geboorteplaatse, nog bestaan, en het ware de moeite waard, eens rond den heerd de lijst van al hunne kunststukken bijeen te brengen. Dit zoude laten zien dat wij, in dat vak, waarlijk geene vreemde modellen noodig en hebben, en het zou daarbij, aan deze handige vlaamsche ambachtslieden eene plaatse geven in de geschiedenis van de kunste, die zij wel verdienen.

Te Brugge bestaan er nog verscheidene van hunne werken: het oudste dat ik tot nu toe kenne, zijn de merkwaardige choordeuren bachten den hoogen autaar van Onze Vrouwe kerke: zij dragen van onder op den boord het volgende opschrift: **J. RYCKAM, OOSTENDANUS FECIT, ANNO 1699.**

In dezelfde kerke zij er nog twee vergulde armkandelaars, die eertijds in de capelle achter den choor hongen, — waar zij gevaren zijn en weet ik niet, — en die ongetwijfeld van de Ryckams voortkomen. Immers de teekeninge en de bewerkinge, komen met deze van de choordeuren en de andere stukken, die zij met hunnen name geteekend hebben, hovenmate overeen. Sint Salvators kerke bezit ook eenen armkandelaar die men met recht aan de Ryckams mag toeschrijven. Hij is te zien in de vontcapelle, en wierd, in den tijd, aan de kerke gegeven door Mijnheer Vermeire.

Eenen vierden armkandelaar is te vinden in het groot seminarie; op het pateel staat: **J. RYCKAM, OOSTENDANUS, FECIT 1707.**

Deze vier kandelaars hebben in het jaar 1864 op de merkwaardige expositie van Mechelen ten tooge gestaan.

Eindelijk in de onderkerke van Jerusalem, die al de Bruggelingen kennen, om ze bezocht te hebben op Witten Donderdag, is er eene schoone ijzeren deure voor de kasse waarin de reliquie van het heilig Kruis bewaard wordt, endie, van onder, het volgende opschrift draagt: **PIETER RYCKAM, OOSTENDANUS, FECIT 1713.** Dit is het eenigste werk van Pieter dat ik tot nu toe gevonden hebbe; de andere stukken, zoo men reeds zal bemerkt hebben, dragen, de letter J., dus Jan, Jacob, Joos, of zoo iets.

Ik verzoeke de liefhebbers deze werken eens te gaan zien, en rond den heerd kenbaar te maken wat zij van de Ryckams, hier en daar nog hebben gevonden. Die de zes stukken, die ik opgenoemd hebbe, wel gezien heeft, zal andere werken van de Ryckams gemakkelijk herkennen. Zij zijn te onderscheiden door de schoone blommen, geslegene roozen bijzonderlijk, met hier en daar kleene krullende druivelaartakkes. Daarbij aan al hunne armkandelaars die ik kenne, ziet men twee liefelijke veugelkens.

BRIEVEN

IX

Brussel, 5 Maart, 1871.

Heer opsteller,

In uw klein weekbladje « Rond den Heerd, » zie ik u altijd uwe vlaamsche vrienden aanspooren om hert en geest toe te wijden aan Godsdienst en moedertaal, en u met iever belasten, hunne nederige voortbrengselen aan uw publiek mede te deelen.

't Is een vlaamsche duitshman die u vandaag zijne eerste pooging aanbiedt; 't is duitsh bloed dat deze vlaamsche versjes heeft aangevuurd. Is mijne taal geen prachtig vlaamsch, ze is altoos katholiek: het is wellicht de eenigste weerde van het dichtje dat ik aanbied, om in uw « Rond den Heerd » opgenomen te worden.

Aanvaard, Mijnheer, de uitdrukking mijner beste gevoelens.

Uwe ootmoedige dienaar,
D. M. Von Schoedensbände.

AAN MIJN ZUSTERKEN

OP DEN DAG HARER EERSTE COMMUNIE

Zuster, nooit heeft reiner vreugde

Uwe zuiv're ziel bestraald,

Dan die, welke uw hert verheugde,

Toen de Heer kwam neêrgedaald....

O! Hoe moest dat hertje kloppen,

Toen, met gansch zijn Eng'lenstoet,

Jesus, van de hemeltoppen,

Nederzeeg op uw gemoed!

't Is de blijdste van de dagen,

Zuster, 'k loof met u den Heer.

Blijf God in uw herte dragen:

Jesus is zoo mild, zoo teer!

Weinig jaren is 't geleden,

Dat ik ook het Eng'lenbrood,

Dat ik Jesus, als gij heden,

De eerste maal aan 't herte sloot...

Groot was ook dan mijne vreugde!...

'k Voelde 't wêer op dezen dag,

Toen ik hem, die mij verheugde,

Thans uw hert verheugen zag...

't Is de blijdste van de dagen,

Zuster, 'k loof met u den Heer.

Blijf God in uw herte dragen:

Jesus is zoo mild, zoo teer!

Docht u niet dat de Englenkoren

Met den Heere zweefden mée?...

't Docht mij 'k kon hunn' zangen hooren,

En zij zongen: « heil en vrêe!

Aan Gods kind'ren, heil en vrede!

Eer aan God op zijnen troon!